

National Conference of new research and training
civilengineering,architecture,urbanism
and environment of Iran

دومین کنفرانس ملی یافته‌های نوین پژوهشی و آموزشی عمران، معماری، شهرسازی و محیط زیست ایران

تهران - دانشگاه تهران

۲ شهریور ۱۳۹۶

مشارکت‌پذیری اجتماعی: سرمایه‌ای با ابعاد اجتماعی - کالبدی در معماری بازارهای سنتی ایران (نمونه موردی: بررسی قابلیت مشارکت‌پذیری اجتماعی در کالبد بازار سنتی کرمانشاه)

شمسی رنجبر^۱، حسین رضایی^{۳*}

۱- گروه معماری، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران، shamsi.ranjbar7@gmail.com

۲- گروه معماری، واحد علوم تحقیقات کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران، shamsi.ranjbar7@gmail.com

۳- گروه معماری، دانشکده فنی و مهندسی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران،

hossein.rezaei@iauksh.ac.ir

چکیده

مشارکت اجتماعی به عنوان عاملی مؤثر در ارتقا توسعه پایدار، به ابعاد اجتماعی و فرهنگی در بستر جامعه مربوط می‌شود. شناخت و مدیریت این ابعاد در هر جامعه می‌تواند وقوع آن را تسهیل نموده و به فرایندی سازمان‌یافته منجر شود که افراد آگاهانه و با عنایت به علایق اجتماعی به خود شکوفایی و نیل به اهداف پایداری اجتماعی سوق یابند. نقش مؤثر بازارهای سنتی به عنوان بستری قابل توجه در شکل‌گیری این مهم، بسیار اهمیت دارد. بنابراین، هدف از مطالعه حاضر، بررسی رابطه مشارکت‌پذیری اجتماعی با کیفیت زندگی اجتماعی و رسیدن به پایداری اجتماعی در بازارهای سنتی می‌باشد. لازم به ذکر است که در این تحقیق، تعدادی از شاخص‌ها مانند احساس تعلق مکانی و ایجاد خاطره ذهنی در این رابطه مورد تأکید قرار گرفته و با بهره‌گیری از روش مطالعه اسنادی به گونه‌ای توصیفی-تحلیلی تلاش شده تا راهکارهای لازم برای حصول مشارکت‌پذیری اجتماعی قابل فراگیری از بازارهای سنتی جهت تعمیم به پروژه‌های معاصر و دستیابی به پایداری اجتماعی در معماری امروز پیشنهاد گردد. قابل توجه است که در راستای صریح‌تر نمودن نتایج پژوهش، بازار سنتی کرمانشاه به عنوان نمونه موردی تحقیق در نظر گرفته شد. در نهایت نتایج حاکی از آن است که هرچند می‌توان بین شاخص‌های حس تعلق مکانی و ایجاد خاطره ذهنی با مشارکت اجتماعی و متعاقباً پایداری اجتماعی رابطه مستقیم و مثبتی قائل شد، اما ایجاد حس تعلق در افزایش مشارکت اجتماعی تأثیرگذاری بیشتری دارد.

کلمات کلیدی: پایداری اجتماعی، مشارکت‌پذیری اجتماعی، حس تعلق و خاطره ذهنی، بازار سنتی کرمانشاه